

WYJAŚNIENIA DOTYCZĄCE DZIAŁANIA

3.1 ROZWÓJ OZE – PROJEKTY PARASOLOWE

I. Przy założeniu, że gmina jest właścicielem instalacji fotowoltaicznej (jest to wymagane dla zachowania trwałości projektu) a odbiorcą gospodarstwo domowe - czy pomiędzy instalacją a odbiorcą:

a) dochodzi do dystrybucji energii (czy zatem gmina powinna uzyskać koncesję na dystrybucję)?

b) podłączenie instalacji należy uznać za linię bezpośrednią, o której mowa w przepisach prawa energetycznego i na lokalizację której należy mieć zgodę URE?

Kto dokonuje zgłoszenia mikroinstalacji do OSD?

Zgodnie z informacjami umieszczonymi przy ogłoszeniu naboru wniosków dla działania 3.1 Rozwój OZE – projekty parasolowe „Instytucja Zarządzająca nie ingeruje w zasady odprowadzania energii do sieci dystrybucyjnej i rozliczenia z tym związane, gdyż powinno to być uregulowane w umowie pomiędzy odbiorcą ostatecznym (użytkownikiem instalacji), a operatorem sieci dystrybucyjnej (zakładem energetycznym). Zaleca się, aby gmina uczestniczyła w procedurach podłączenia instalacji, gdyż jest to element związany z jej odbiorem i uruchomieniem”. Gmina, jako organizator projektu, powinna zapewnić wsparcie dla mieszkańców podczas procedury odbioru instalacji, przyłączenia jej do sieci elektroenergetycznej oraz ustalaniu zasad rozliczania energii.

Zgodnie z zapisami art. 32 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacji lub w małej instalacji nie wymaga uzyskania koncesji. W przypadku mikroinstalacji (wyłącznie one mogą być przedmiotem projektu parasolowego) wymagane jest zgłoszenie do Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD), do którego sieci ma zostać przyłączona mikroinstalacja. W zgłoszeniu należy podać m.in. termin przyłączenia instalacji, planowaną lokalizację oraz rodzaj i moc zainstalowaną elektryczną. Zgłoszenia należy dokonać nie później niż na 30 dni przed dniem planowanego przyłączenia do sieci.

Zgodnie z zapisami *Instrukcji do opracowania studium wykonalności - odnawialne źródła energii* (projekty parasolowe), rozdział 4.9 System realizacji projektu parasolowego „gmina powinna uregulować w umowach z ostatecznymi odbiorcami m. in. wymóg przyłączenia instalacji do sieci zewnętrznych”. Jak wspomniano wyżej „Instytucja Zarządzająca nie ingeruje w zasady odprowadzania energii do sieci dystrybucyjnej i rozliczenia z tym związane”.

Ponadto, jako podmiot udzielający pomocy inwestycyjnej, IZ RPO nie jest organem właściwym do udzielania informacji w zakresie ewentualnej późniejszej pomocy operacyjnej, czy też cen zakupu energii. Określenie zasad w tym zakresie należy do podmiotów, które będą udzielać pomocy operacyjnej lub przyjmować energię wytworzoną z mikroinstalacji OZE.

II. Proszę o potwierdzenie, że korzystanie z systemu opustów, zgodnie z ustawą o OZE, nie będzie traktowane jako instalacja on-grid?

W opublikowanej, na stronie internetowej rpo.podkarpackie.pl 25 października 2016 r. oraz ponowionej 30 grudnia 2016 r., informacji dotyczącej dofinansowania instalacji OZE o charakterze prosumenckim, w świetle przepisów znowelizowanej ustawy o OZE, zapisano „*W przypadku instalacji typu on – grid należy uznać, że ich wsparcie stanowi pomoc publiczną, ponieważ produkowana energia elektryczna wprowadzona do sieci stanowi przedmiot obrotu, a podmioty dostarczając energię do sieci konkurują z innymi podmiotami wytwarzającymi energię. Nie ma przy tym znaczenia wielkość sprzedaży ani skala możliwej konkurencji. Zatem, jeśli energia wytwarzana w instalacji OZE będzie udostępniana na rynku, wówczas wsparcie na zakup i montaż tej instalacji będzie stanowiło pomoc publiczną. W proponowanym w znowelizowanej ustawie o OZE systemie „opustowym”, podmiot uczestniczący, w zamian za wprowadzenie energii elektrycznej do sieci, uzyskuje na bieżąco korzyści w postaci rabatu/opustu na kupowaną przez siebie energię u operatora i zwolnienie z konieczności uiszczania zmiennych opłat związanych z dystrybucją energii pobranej z sieci. Przyjęta w lipcu br. nowelizacja ustawy o OZE nie zmienia ww. interpretacji dotyczącej występowania działalności gospodarczej w znaczeniu przepisów o pomocy publicznej.*”

Reasumując, w przypadku instalacji on-grid, gdzie energia wytworzona przez urządzenie OZE będzie odprowadzana do zewnętrznej sieci odbiorczej, przyjmuje się, że istnieje możliwość sprzedaży energii elektrycznej. W związku z tym w takiej sytuacji wystąpi pomoc de minimis lub pomoc publiczna.

III. Zgodnie z ustawą o OZE prawo do opustu mogą mieć jedynie Ci odbiorcy, którzy mają zawartą umowę kompleksową - czy należy to opisać jako wymóg prawny dla uczestnictwa odbiorcy końcowego w projekcie?

IV. W przypadku, gdy instalacja fotowoltaiczna on-grid ma większą moc niż wynikająca z wydanych warunków przyłączenia to odbiorca powinien wystąpić o wydanie nowych warunków przyłączenia. Czy należy to uwzględnić jako wymóg prawny dla uczestnictwa w projekcie?

Jak już wspomniano wcześniej „*IZ nie ingeruje w zasady odprowadzania energii do sieci dystrybucyjnej i rozliczenia z tym związane*” - gmina powinna określić zasady koordynacji przyłączenia instalacji do sieci zewnętrznych w ramach wymogów uczestnictwa odbiorców końcowych w projekcie.

Ponadto należy dodać, że gmina, jako właściciel wszystkich instalacji zakupionych w ramach projektu, odpowiada za zachowanie trwałości projektu. Po upływie okresu trwałości instalacje można przekazać odbiorcom ostatecznym.

V. Gmina planuje podpisać partnerstwo z trzema sąsiednimi gminami. Regulamin naboru ostatecznych uczestników projektu w jednej z gmin jest odmienny od regulaminu pozostałych jednostek planujących partnerstwo. Czy istnieje możliwość utworzenia partnerstwa powyższych czterech podmiotach JST?

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (j. t. Dz.U. z 2016 poz. 217) *w celu wspólnej realizacji projektu (...) może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie.*

IZ RPO w dokumentacji konkursowej dla działania 3.1 Rozwój OZE nie wprowadziła, wykraczających poza przepisy ustawowe, wymogów związanych z zakresem projektów partnerskich. W zależności od podziału zadań i obowiązków pomiędzy partnerami, które powinny być uregulowane w zawartej pomiędzy nimi umowie, dopuszczalne jest zróżnicowanie warunków wyboru ostatecznych odbiorców w poszczególnych gminach uczestniczących we wspólnym projekcie. W ramach „projektów parasolowych” możliwa jest również realizacja różnorodnych rodzajowo instalacji OZE. Zróżnicowanie szczegółowych zasad realizacji projektu może być uzasadnione np. zasięgiem działania danej gminy, wcześniejszym rozpoczęciem przygotowań do realizacji projektu parasolowego itp. Jednocześnie zwracam uwagę na potrzebę wskazania w dokumentacji projektu przyczyn wspólnej realizacji przedsięwzięcia (patrz ww. przepis: *wniesienie zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych*). Informacje w tym zakresie należy zamieścić w studium wykonalności w pkt 4.7. *Partnerzy i opis zasad partnerstwa*. Dodatkowo każdy z partnerów ma obowiązek dokonania wyboru ostatecznych odbiorców w otwartej, przejrzystej i konkurencyjnej procedurze. Zalecenia IZ w tym zakresie opublikowano między innymi pod linkiem:

http://rpo.podkarpackie.pl/images/dok/2016/pytania_i_odpowiedzi/3.1/Informacje_do_umieszczenia_przy_og%C5%82oszeniu_naboru_3.1_projekty_parasolowe.pdf

Ponadto należy mieć na uwadze, że współpraca pomiędzy partnerami nie powinna kończyć się w momencie zakończenia realizacji i rozliczenia projektu. Ze względu na konieczność zachowania trwałości projektu powinna ona dotyczyć także czynności związanych z monitorowaniem efektów projektu oraz eksploatacją urządzeń OZE zainstalowanych u mieszkańców. W ramach partnerstwa można rozważyć np. wspólne negocjowanie oferty ubezpieczeniowej, serwisowej itp. Wspólnie podjęte działania powinny korzystnie wpłynąć na prawidłową eksploatację urządzeń i osiągnięcie celu założonego we wspólnym projekcie.

VI. Czy na potrzeby określenia wartości podatku VAT od instalacji realizowanych u odbiorców ostatecznych można założyć, że dla wszystkich wydatków stosowana będzie stawka 8 %, mimo że faktycznie mogą być realizowane instalacje objęte standardową stawką VAT (23%)?

Zgodnie z *Wytycznymi kwalifikowania wydatków w ramach RPO WP 2014-2020 (EFRR)* podatek VAT w przypadku projektów parasolowych w działaniu 3.1 Rozwój OZE nie może być zakwalifikowany do dofinansowania. Jego wartość powinna być jednak ujęta we wniosku jako wydatek niekwalifikowany.

Wartość podatku VAT należy oszacować w sposób rzetelny mając na uwadze zakres i rodzaje planowanych do wykonania instalacji OZE, a także przepisy ustawy o podatku od towarów i usług. Zgodnie z jej treścią obniżoną stawkę VAT stosuje się między innymi *do dostawy, budowy, remontu, modernizacji, termomodernizacji lub przebudowy obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym* (patrz art. 41 ust. 12-12 c ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, j.t. Dz.U. z 2016 r. poz. 710).

Nie będzie więc prawidłowe przyjęcie w całym projekcie jednolitej stawki 8 %, podczas gdy gmina zaplanuje wykonanie instalacji, które objęte będą standardową 23 % stawką VAT.

Rzetelne oszacowanie wartości wydatków całkowitych projektu (w tym niekwalifikowanego VAT) jest istotne z punktu widzenia prawidłowego obliczenia efektywności kosztowej projektu, która stanowi kryterium nr I oceny merytorycznej jakościowej. Dlatego szacunki dotyczące wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych powinny być miarodajne i oparte na najlepszej wiedzy wnioskodawcy. Będą ponadto podlegać sprawdzeniu podczas oceny projektów i kontroli zrealizowanych inwestycji.

Wartości wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych należy przedstawić we wniosku w p. D.3 oraz szczegółowo uzasadnić w p. 5.1. Nakłady inwestycyjne i wydatki kwalifikowane w Studium wykonalności.

Rodzaje instalacji planowanych do wykonania należy natomiast opisać we wniosku (p. B.1, B.2) oraz w załączniku nr 7 do wniosku Wykaz i wyciąg z dokumentacji technicznej.